

Sygn. akt: VII U 417/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 września 2016 r.

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodnicząca – SSO Lucyna Stąsik - Żmudziak

Protokolant prot. sądowy Przemysław Ochal

po rozpoznaniu w dniu 22 września 2016 roku w Lublinie

sprawy B. D. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania B. D. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 4 lutego 2016 roku znak:(...)

oddala odwołanie

Sygn. akt VII U 417/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 lutego 2016 roku, Znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił B. D. (2) prawa do emerytury na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz. 748 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., Nr 8, poz. 43 ze zm.). Organ emerytalny odmówił ustalenia prawa do emerytury z uwagi na to, że wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 roku nie udowodnił co najmniej 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze (decyzja – k. 22 akta emerytalne).

W odwołaniu B. D. (1) nie zgodził się z powyższą decyzją oraz wnosił o jej zmianę i przyznanie prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołania wskazywał, iż pracował w warunkach szczególnych będąc zatrudnionym w (...) (odwołanie – k. 2 – 4 akta sądowe).

W odpowiedzi na odwołanie organ emerytalny wnosił o jego oddalenie, argumentując jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie – k. 5 – 6 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

B. D. (1), urodzony (...), w dniu(...)roku złożył wniosek o emeryturę. W jego treści zawarł oświadczenie o tym, że nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego (wniosek o emeryturę - k. 1 - 5 a.e).

Na podstawie dokumentów dołączonych do wniosku organ ustalił na dzień 1 stycznia 1999 roku łączny okres podlegania ubezpieczeniom w wymiarze 25 lat tj. 23 lat, 9 miesięcy i 25 dni okresów składkowych, 4 miesięcy i 4 dni okresów nieskładkowych oraz 2 lata, 6 miesięcy i 29 dni okresów uzupełniających. Organ rentowy zaliczył wnioskodawcy do stażu pracy w warunkach szczególnych okres wynoszący 10 lat, 4 miesiące i 20 dni (decyzja – k. 22 a.e.).

W tym stanie rzeczy wydana została zaskarżona decyzja z dnia 4 lutego 2016 roku.

W celu dokonania niezbędnych ustaleń Sąd dopuścił dowody z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, aktach ZUS i aktach osobowych wnioskodawcy (k. 13 a.s.) oraz dowody osobowe w postaci zeznań wnioskodawcy B. D. (1) (protokół – k. 29 v. – 30, a.s. oraz 31 a.s.) oraz zeznań świadków: W. C. (protokół – k. 30 v. a.s.) i Z. T. (protokół – k. 30 v. – 31 a.s.).

B. D. (1) był zatrudniony w(...) w okresie od 8 lipca 1975 roku do 30 kwietnia 1984 roku na stanowisku malarza (świadcstwo pracy z 30 kwietnia 1984 – akta osobowe w kopercie - k. 13 a.s.)

Do obowiązków wnioskodawcy zatrudnionego w w/w zakładzie pracy należało malowanie otworów drzwiowych, lamperii, klatek schodowych oraz ścian nad umywalkami. Ponadto ubezpieczony dodatkowo malował na rusztowaniach elewacje bloków mieszkalnych oraz konstrukcje stalowe z poziomu ziemi - ogrodzenia. Malowanie odbywało się przy użyciu farb olejnych i ftalowych. Do obowiązków skarżącego zatrudnionego na stanowisku malarza należało również malowanie barierki przy klatkach schodowych i przy balkonach (zeznania wnioskodawcy – k. 29 v. – 30 i 31 a.s., zeznania świadka W. C.– k. 30 v. a.s., zeznania świadka Z. T.– k. 30 v. – 31 a.s.).

B. D. (1) nie malował konstrukcji stalowych na wysokości. Skarżący nie otrzymał świadectwa pracy w warunkach szczególnych za okres zatrudnienia w (...) (zeznania wnioskodawcy – k. 29 v. – 30 i 31 a.s.)

Stan faktyczny został ustalony w oparciu o przytoczone dowody z dokumentów zawartych w aktach sprawy oraz aktach ZUS, które obdarzono wiarą w całości. Zostały one sporządzone w przepisanej formie, w oparciu o obowiązujące w dacie ich wydania przepisy prawne, przez kompetentne osoby w ramach przysługujących im uprawnień. Wobec tego dokumenty powyższe zostały obdarzono wiarą jako autentyczne i rzetelne, a przez to prawdziwe.

Przystępując do oceny dowodów osobowych należy stwierdzić, że przesłuchani w sprawie świadkowie to osoby obecne dla wnioskodawcy. Byli oni jego współpracownikami w okresie zatrudnienia w (...) i mieli bezpośredni wgląd i styczność z wykonywanymi przez niego czynnościami. Świadkowie dysponowali, więc niezbędnymi wiadomościami w zakresie charakteru czynności wykonywanych przez wnioskodawcę, jego obowiązków, warunków zatrudnienia i zasad organizacji pracy. Zeznania świadków są logiczne i spójne, korelują ze sobą i z zeznaniami skarżącego. Zostały odebrane w toku postępowania sądowego, po pouczeniu o odpowiedzialności za składanie fałszywych zeznań. Na podstawie powyższych zeznań oraz zeznań wnioskodawcy Sąd ustalił jakie czynności wykonywał ubezpieczony będąc zatrudnionym na stanowisku malarza w (...). Wskazać przy tym należy, iż również zeznania skarżącego złożone w trybie art. 299 kpc, w powyższym zakresie zasługują na pełne uwzględnienie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie B. D. (1) nie jest zasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Do okoliczności spornych w niniejszej sprawie, biorąc pod uwagę żądanie odwołania, treść uzasadnienia zaskarżonej decyzji, odpowiedź na odwołanie, oraz wnioski sprecyzowane przez skarżącego należy możliwość zaliczenia do stażu pracy w warunkach szczególnych pracy wykonywanej przez wnioskodawcę (...) w okresie od 8 lipca 1975 roku do 30 kwietnia 1984 roku na stanowisku malarza.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 roku, poz. 887), mężczyznom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura

po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27. Emerytura taka przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Według art. 32. ust. 2 za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Ustęp 4 stanowi natomiast, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom wymienionym w ust. 2 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Zgodnie z § 2 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Według § 3 cytowanego rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. Natomiast § 4 ust. 1 rozporządzenia stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,

2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym, co najmniej 15 lat pracy

w szczególnych warunkach.

Jednocześnie przepis art. 1 § 2 rozporządzenia stanowi, że właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Sumując powyższe, aby nabyć prawo do emerytury wnioskodawca musiał spełnić łącznie następujące warunki:

1) osiągnąć obniżony do 60 lat wiek emerytalny;

2) nie przystąpić do otwartego funduszu emerytalnego;

3) na dzień 1 stycznia 1999 roku udowodnić:

a) co najmniej 15-letni okres wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz

b) staż pracy w wymiarze co najmniej 25 lat.

Bezspornym jest, że skarżący w dniu wydania zaskarżonej decyzji ukończył wymagane 60 lat, nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego oraz posiada ogólny staż pracy w wymiarze 25 lat.

Dokonując oceny, czy wykonywaną przez skarżącego pracę w spornym okresie od 8 lipca 1975 roku do 30 kwietnia 1984 roku w (...) na stanowisku malarza można zakwalifikować jako pracę w szczególnych warunkach należy podkreślić, że wnioskodawca nie przedstawił świadectwa pracy w szczególnych warunkach dotyczących tego okresu.

Wskazać również należy, iż warunkiem uznania za pracę w warunkach szczególnych jest jej wykonywanie w pełnym wymiarze czasu pracy stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach jednego z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2007 r., III UK 27/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 325; z dnia 19 września 2007 r., UIII UK 38/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 329; z dnia 6 grudnia 2007 r., III UK 66/07, LEX nr 483283; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 210/07, OSNP 2009 nr 5-6, poz. 75 i z dnia 24 marca 2009 r., I PK 194/08, LEX nr 528152 oraz z dnia 1 czerwca 2010 r., II UK 21/10, LEX nr 619638). W związku z tym niedopuszczalne jest uwzględnianie do okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wymaganych do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej miary czasu pracy, które oddziaływały szkodliwie na organizm pracownika. Od tej reguły istnieją odstępstwa. Pierwsze z nich dotyczy sytuacji, kiedy inne równocześnie wykonywane prace stanowią integralną część większej całości dającej się zakwalifikować pod określoną pozycję załącznika do wskazanego rozporządzenia (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 2007 r., III UK 62/07, LEX nr 375653; z dnia 5 maja 2009 r., I UK 4/09, LEX nr 509022 oraz z dnia 11 marca 2009 r., II UK 243/08 i tam powołane wcześniejsze orzecznictwo). Drugie odstępstwo dotyczy przypadków, kiedy czynności wykonywane w warunkach nienarażających na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia mają charakter incydentalny, krótkotrwały, uboczny (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 210/07, OSNP 2009 nr 5-6, poz. 75 oraz z dnia 22 kwietnia 2009 r., II UK 333/08, LEX nr 1001310). Wykonywanie przez cały czas pracy wyłącznie pracy w szczególnych warunkach jest praktycznie bowiem niemożliwe w żadnym procesie technologicznym i nie było intencją ustawodawcy przyznanie prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym wyłącznie osobom, które przez pełną dniówkę roboczą nie wykonują żadnych innych czynności poza wymienionymi w wykazie A.

W toku niniejszego postępowania Sąd ustalił, iż w trakcie zatrudnienia w (...) do obowiązków wnioskodawcy należało przede wszystkim malowanie otworów drzwiowych, lamperii, klatek schodowych, ścian, ogrodzeń oraz barierek przy klatkach schodowych i przy balkonach. Powyższe czynności nie zostały wymienione w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Ponadto skarżący w ramach swoich obowiązków dodatkowo malował na rusztowaniach elewacje bloków mieszkalnych. Wbrew twierdzeniom skarżącego powyższych czynności nie można uznać za prace wykonywane w warunkach szczególnych. Wskazać w tym miejscu należy, iż Sąd orzekający w niniejszej sprawie w pełni aprobuje stanowisko Sądu Apelacyjnego w Łodzi, który w orzeczeniu z dnia 10 stycznia 2014 roku wskazał, iż zarówno praca tynkarza, jak i malarza elewacji budynków mieszkalnych wykonywana na wysokości nie jest pracą w warunkach szczególnych, o której mowa w wykazie A dział V poz. 6 stanowiącego załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 10 stycznia 2014 roku, sygn. akt III AUa 420/13, LEX nr 1428148).

Mając na uwadze ustalone w sprawie okoliczności oraz w świetle powołanych przepisów, należy stwierdzić, że B. D. (1) nie legitymuje się stażem 15 lat pracy w szczególnych warunkach, a jedynie okresem wynoszącym 10 lat, 4 miesiące i 20 dni. Tym samym wnioskodawca nie spełnił kumulatywnych przesłanek nabycia prawa do przedmiotowego świadczenia, w związku z czym nie było podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji.

Z tych względów Sąd na mocy wyżej wskazanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.